7/4702 -3-

246

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI

SAYI :B.02.0.006/01-2191 12/10/2001

KONU : 7/4702-11443 esas sayılı
Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ :25.09.2001 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-11575 sayılı yazınız.

Hatay Milletvekili Mustafa GEÇER'in tarafımdan cevaplandırılmasını istediği 7/4702-11443/27314 esas sayılı soru önergesine ilişkin cevap ektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr.Yılmaz KARAKOYUNLU
Devlet Bakanı

EKLER:
EK- 1 (3 sayfa)

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/4702 -4-
247

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00 6581
KONU : Soru Önergesi

DEVLET BAKANLIĞINA
(Sn. Dr. Yılmaz KARAKOYUNLU)

İLGİ: 26.09.2001 tarih ve 2081 sayılı talimatınız.

Hatay Milletvekili Sayın Mustafa GEÇER tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'na tevcih edilen, 7/4702 -11443 esas sayılı soru önergesinde yer alan sorular ve cevapları aşağıda sunulmuştur :

THY 1990 yılında 822 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Özelleştirme İdaresine devredilmiş olup 1994 yılı 4046 Sayılı Kanun ile de özelleştirme çalışmaları yürütülen İktisadi Devlet Teşekkülleri statüsünde bir devlet kuruluşudur.

Ne yazıkki ülkemizde özelleştirilen Kamu İktisadi Teşekküller ve İktisadi Devlet Teşekküllerinin sahip oldukları mali değerlerin çok altında hatta bünyesinde bulunan arsa değerinin bile altında bir değerle özelleştirildiği bir gerçektir.

Hal böyle iken basında çıkan haberlere göre Türk Hava Yolları uçak filosuna yeni uçaklar alınacağı ifade edilmektedir.

Konuyla ilgili olarak,

SORU 1- Bu haberler doğrumudur?

CEVAP – THY 1990 yılında özelleştirme kapsam ve programına alınmıştır. Bu tarihte THY filosu 33 adet uçaktan oluşmakta idi. O tarihten bu yana özelleştirme kapsamında bir kuruluş olarak faaliyetine devam eden THY filosunu bu dönemde iki katından daha fazla büyütmüş, taşıdığı yolcu sayısını 4.5 milyon'dan 10-12 milyon seviyesine yükseltmiş, sefer yaptığı yurt içi ve dışı nokta sayısı 50 civarında iken 108'e çıkmış, 700 milyon USD civarında olan cirosu 2 milyar USD'ye yaklaşmıştır. THY yıllardır, ülkemize en yüksek döviz getirisi sağlayan kurum sıfatı ile ödüllendirilmektedir. THY böylece yapılan yatırımlar ile bayrak taşıyıcısı bir havayolu olarak hemen hemen bütün kıtalara bayrağımızı başarı ile taşımış ve verdiği üstün hizmet kalitesi ile avrupa havayolları arasındaki yerini yükseltmiş, bu konuda da ödüller almış ve Türkiye'nin çağdaş imajını içeride ve dışarıda başarı ile güçlendirmiştir.

THY stratejisi içinde, ülkemizin doğu ile batı arasındaki köprü konumunun değerlendirilerek İstanbul'u uluslararası bir uçuş merkezi haline getirmek, önemli bir yer tutmaktadır. Son üç yıldır tarifeler buna göre düzenlenmiştir. Ülkemizin ve sivil havacılık sektörünün içinde bulunduğu krizin yoğun etkilerinin hissedildiği son dönem hariç bu strateji başarı ile uygulanmıştır.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

SORU 2- Bu haberler doğru ise zarar eden ve özelleştirme çalışmaları devam eden bir İktisadi Devlet Teşekkülünün yeni yatırımlara gitmesinde ve yeni uçaklar alınmasında ne gibi kamu menfaati düşünülmektedir?

CEVAP – Yukarıda nedenleri açıklanan yatırımlar yapılmasaydı, THY bütün bu gelişmeleri sağlayamamış, bölgesel uçuş yapan ve ülkemize döviz katkısı olmayan küçük bir havayolu olarak kalacaktı. Sivil havacılık sektörünün önemli bir diğer özelliği de, sektörün kendi gelişmesi ile birlikte, başta turizim olmak üzere ekonomideki diğer sektörleri de geliştiren bir etkiye sahip olması, içerdiği yüksek teknoloji ile de ülkemizin teknolojik gelişimine katkı artmasını sağlamasıdır. Buna en son örnek 1997 yılında Boeing ile yapılan anlaşma kapsamında elde edilen off-set ile Türk Havacılık ve Uzay Sanayiine sağlanan iş imkanlarıdır. Havayollarında çalışan her bir kişinin diğer sektörlerde 4 kişiye istihdam yarattığı da uluslararası kabul edilmiş bir gerçektir.

THY doğru kararlarla özelleştirme kapsamında olduğu dönem içerisinde gerekli yatırımları yaparak belirtilen gelişmeleri sağlamış ve dünya sivil havacılığındaki yerini geliştirmiştir. Bu durum THY'nın değerini de olumlu yönde etkilemiştir. Tersi bir durum ise THY'nın değerini olumsuz yönde etkileyecek ve özelleştirme kapsamındaki bir kuruluş olarak cazibesini kaybettirmiş olacaktı.

THY A.O.'nın beş yıllık filo planı dünyadaki gelişmeler paralelinde her yıl revize edilmektedir. THY Yönetim Kurulu tarafından onaylanan 2002-2006 filo planı Amerika'daki terörist saldırılardan sonra dünya sivil havacılığında meydana gelen gelişmeler değerlendirilerek revize edilmektedir. ABD'deki saldırıdan öncede THY ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik ortam ile global ekonomide görülen durgunluk nedeniyle 2002 yılında filosunu küçültme kararını almıştır. Yapılmakta olan çalışmalar ile THY filosundaki kira süresi sona eren eski nesil uçakların yeni nesil uçaklarla değişimi ve bu şekilde 6.3 olan filo yaşının zaman içerisinde 4.7'ye düşürülerek işletme giderlerinden tasarruf elde edilmesi yönünde idi. Bu yöndeki karar ortaya çıkan yeni şartlar muvacehesinde yeniden değerlendirilmektedir.

THY A.O. 1999 yılında aldığı kararla filo planı çerçevesinde filosunda ekonomik ömrünün sonuna yaklaşmakta olan 6 adet A310-200 uçağının satışını kararlaştırmış ve söz konusu uçakların satışları 2001 yılında gerçekleşmiştir. Bu uçakların satışı ile yolcu talebinin çok düştüğü bu dönemde THY'na önemli gelir sağlanmıştır. Filoda bulunan eski nesil geniş gövdeli orta menzil uçakların-yeni nesil uçaklarla değişimini hedef alan filo gençleştirme stratejisi çerçevesinde filoda bulunan 7 adet A310-300 uçağı da satışa sunulmuştur.

SORU 3 – Devlet tarafından alınan uçaklar özelleştirme gerçekleştiğinde kurumu alan kişi veya kuruluşlara alındığı değerden satılabilecek midir?

T.C.
BAŞBAKANLIK
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı

SAYI : B.02.1.ÖİB.0.65.00
KONU : Soru Önergesi

CEVAP – THY A.O.'nın özelleştirilmesinde hisse satışı (blok ve/veya halka arz) esas alınacağından, özelleştirme çalışmalarında uçakların tek tek satışı sözkonusu değildir. Diğer taraftan, İdaremizce özelleştirme çalışmaları yürütülen şirketlerin değer tespitlerinin belirlenmesi 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu ile getirilen düzenlemeler çerçevesinde yürütülmektedir. Bu itibarla, THY 'nın özelleştirme sürecinde alınacak veya satılacak uçakların şirket üzerindeki etkisi değer tespit çalışmalarında dikkate alınacaktır.

SORU 4 - Yoksa özelleştirilmek üzere olan bir kuruluşa yeni uçak alımlarıyla bazı kişi veya kurumlara menfaat mi temin edilmek istenmektedir?

CEVAP - Bilindiği üzere, havacılık sektörü teknoloji yoğun ve rekabete açık bir hizmet sektörüdür. Söz konusu uçak alım ve satımları şirketin ticari faaliyeti olarak değerlendirilmekte ve şirketce ekonomik fayda esas alınarak değerlendirme yapılmaktadır. Yukarıda bahsedildiği üzere yeni uçak alımı gibi, şirket varlıklarında yapılan değişiklikler ihaleye esas olacak değer tespitinde dikkate alınmaktadır. Diğer taraftan, yine 4046 sayılı Kanun ile ihale usulü belirlenmiştir. Bu kapsamda ihale öncesi THY'nın hangi kişi ve kuruma satılacağının belirlenmesi mümkün olmayıp, herhangi bir kişi veya kuruma menfaat temin edilmesi sözkonusu değildir.

Bilgilerinize arz ederim.

Haluk BÜYÜKBAŞ
Başkan V.